

Дослідження «Розвиток системи інноваційної діяльності в основній та старшій школі»
(демоверсія аналітичної довідки)

На виконання наказу Головного управління освіти і науки виконавчого органу Київський міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 14.09.2012 р. № 216 Центром науково-освітніх інновацій та моніторингу 26 вересня 2012 року було проведено дослідження розвитку системи інноваційної діяльності в основній та старшій школі.

Тема дослідження

Розвиток системи інноваційної діяльності в основній та старшій школі.

Об'єкт дослідження – інноваційний педагогічний процес у загальноосвітніх навчальних закладах.

Предмет дослідження – стан розвитку інноваційної педагогічної діяльності в загальноосвітніх навчальних закладах.

Мета дослідження – вивчення стану та ефективності впровадження інноваційних педагогічних технологій у навчально-виховний процес основної та старшої школи загальноосвітніх навчальних закладів м. Києва.

Загальна характеристика складу учасників дослідження

У дослідженні брали участь 936 респондентів із 156 загальноосвітніх навчальних закладів (ЗНЗ), а саме: 156 директорів ЗНЗ; 156 заступників директора ЗНЗ; 624 учителі основної та старшої школи.

Висновки за результатами дослідження

На підставі дослідження можна зробити висновки.

1. За результатами дослідження, майже всі учасники дослідження схвально сприймають упровадження педагогічних інновацій у загальноосвітніх навчальних закладах м. Києва. На їхню думку, педагогічна інноваційна діяльність позитивно впливає на розвиток навчально-

пізнавальної мотивації, сприяє кращому засвоєнню навчального матеріалу, набуттю навичок самостійної навчальної діяльності, розвитку творчого мислення учнів, підвищенню професійного рівня вчителів, розвитку обдарованих учнів і вмінню учнів свідомо застосовувати набуті знання. Однак, як зазначили вчителі, педагогічна інновація мало вплинула на покращення морально-психологічного клімату в учнівському колективі та на бажання колег займатися інноваційною діяльністю.

2. Для більшості директорів загальноосвітніх навчальних закладів підґрунтям для здійснення педагогічної інноваційної діяльності є професійний і творчий потенціал учителів, їх бажання працювати за педагогічними інноваціями.

3. Адміністрація навчального закладу найчастіше стимулює учителів до участі в педагогічній інноваційній діяльності моральним заохоченням. Разом з тим 50% керівників навчальних закладів знаходять можливість забезпечити учителів, які займаються педагогічною інноваційною діяльністю, матеріально-технічним обладнанням і методичним супроводом.

4. Визначено основні чинники, які спонукають учителів займатися інноваційними проектами: прагнення підвищити ефективність навчально-виховного процесу; можливість професійного зростання; обмін досвідом із колегами з питань упровадження педагогічних інновацій; морально-психологічна підтримка колег та адміністрації. Такий чинник, як фінансова підтримка з боку адміністрації є найменш визначальним при прийнятті рішення щодо впровадження педагогічної інновації. Тільки п'ята частина вчителів, які взяли участь у дослідженні, при впровадженні педагогічної інновації отримали підтримку та методичну допомогу від автора проекту. Це свідчить про недостатній науково-методичний супровід і допомогу вчителям, які здійснюють педагогічну інноваційну діяльність.

5. Дослідженням виявлено чинники, що перешкоджають упровадженню педагогічних інновацій у м. Києві. Серед таких проблем педагоги назвали недостатній науково-методичний супровід, невідповідність матеріально-

технічних можливостей навчальних закладів вимогам педагогічної інновації, збільшення обсягу роботи, недостатній рівень власної професійної підготовки з питань упровадження педагогічних інновацій, низький рівень взаємодії ЗНЗ з автором інновації щодо шляхів її удосконалення.

6. Серед негативних наслідків здійснення педагогічної діяльності вчителі вказали на появу відчуття постійної втоми. Упровадження педагогічної технології майже не позначилось у більшості навчальних закладів м. Києва на матеріально-технічному забезпеченні та фінансовому заохоченні вчителів. Скептично респонденти поставились і до впливу педагогічної інновації на зміцнення здоров'я дітей.

7. Одним із чинників, що гальмує упровадження педагогічної інновації, учителі-респонденти відмітили, що проблеми, які потребують вирішення не виносяться за межі навчального закладу, а вирішуються силами адміністрації. Натомість учителі бажали б отримати допомогу від методистів РНМЦ, науковців, автора педагогічної інновації.

8. Респонденти, оцінюючи теоретичну і практичну підготовку до роботи за педагогічною інновацією, вказали на брак знань з питань упровадження інноваційних педагогічних технологій, технології розвитку творчого інноваційного потенціалу вчителя, управління інноваційною діяльністю.

9. Про налаштованість на педагогічну інноваційну діяльність освітян м. Києва свідчить те, що створити власний інноваційний проект бажують більшість директорів ЗНЗ. Разом з тим половина опитаних заступників директорів і вчителів не замислювалися над питаннями щодо створення власного інноваційного проекту, хоча у третини педагогів таке бажання виникало.

10. Більшість загальноосвітніх навчальних закладів, які брали участь у дослідженні, пропагують набутий досвід інноваційної діяльності, проводячи конференції, семінари. Половина використовує засоби масової інформації для оприлюднення власного досвіду з педагогічної інновації.

11. Майже половина директорів ЗНЗ відмітили, що впровадження педагогічної інновації потребує постійних додаткових фінансових вкладень.

Для розвитку інноваційної педагогічної діяльності у ЗНЗ вкрай необхідно оновити матеріально-технічну базу навчальних закладів, підвищити теоретичну і практичну підготовку педагогів щодо інноваційних технологій та підвищити заробітну плату педагогам, які реалізують педагогічні інноваційні проекти, вважають представники адміністрації ЗНЗ.

Рекомендації за результатами дослідження для забезпечення розвитку системи інноваційної діяльності в основній та старшій школі

1. Для органів управління освітою.

Активізувати роботу науково-методичних об'єднань учителів, які здійснюють інноваційну педагогічну діяльність за окремими педагогічними технологіями для обміну досвідом.

Запровадити організацію наукових конференцій, навчально-методичних семінарів, круглих столів для ознайомлення освітян м. Києва а з педагогічними інноваційними технологіями та поширення досвіду їх упровадження в навчально-виховний процес закладів освіти столиці.

Налагодити науково-методичний супровід методистами РНМЦ, науковцями, авторами педагогічної інновації процесу реалізації інноваційних педагогічних технологій у навчальних закладах м. Києва.

2. Для інститутів післядипломної педагогічної освіти.

Удосконалити систему підвищення кваліфікації керівних кадрів освіти, учителів щодо вивчення інноваційних педагогічних технологій та методики упровадження їх у навчально-виховний процес.

Узгодити навчальні плани щодо навчання педагогічних працівників з потребами загальноосвітніх навчальних закладів м. Києва, які займаються інноваційною педагогічною діяльністю.

Сприяти оновленню науково-методичної бази закладів освіти м. Києва, що займаються інноваційною діяльністю.

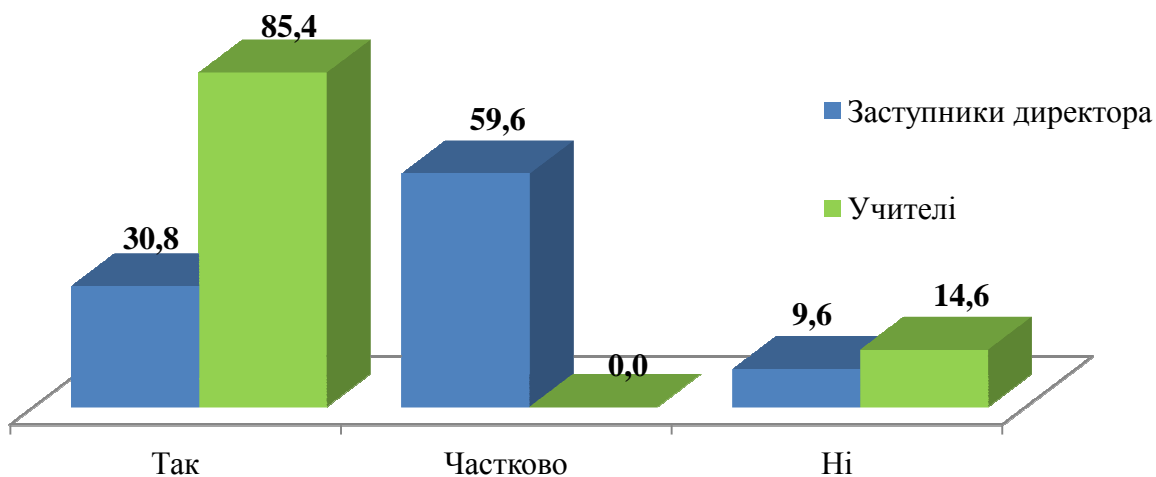
3. Для керівників ЗНЗ, педагогічних працівників.

З метою поширення досвіду впровадження інноваційних технологій і проектів серед навчальних закладів педагогічним колективам м. Києва ознайомитися з довідником «Інноваційна педагогічна діяльність навчальних закладів м. Києва», виданий Центром науково-освітніх інновацій та моніторингу за результатами попередніх етапів моніторингових досліджень з інноваційної діяльності закладів освіти столиці.

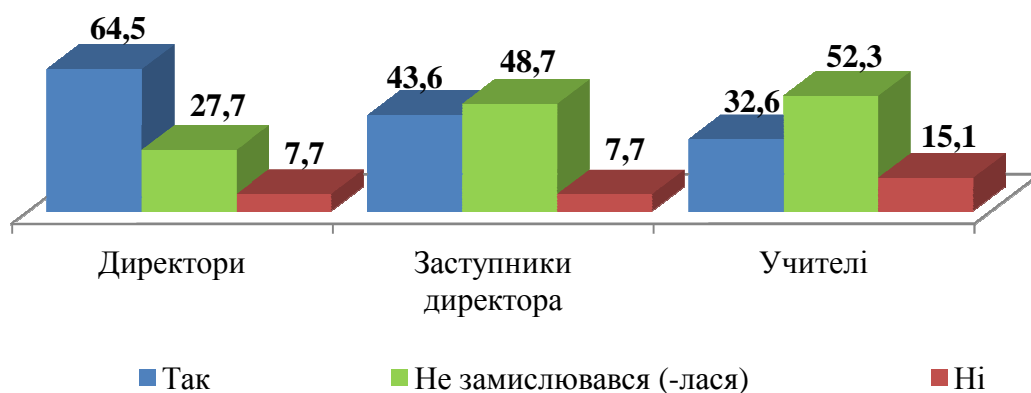
Розподіл відповідей директорів ЗНЗ на запитання: «Чи є у планах Вашого навчального закладу і надалі розвивати інноваційну діяльність?», (у відсотках)

Розподіл відповідей респондентів на запитання: «Чи потребуєте Ви підвищення рівня професійної кваліфікації з питань інноваційної діяльності?», (у відсотках)

Діаграма 25. Розподіл відповідей респондентів на запитання: «Чи виникло особисто у Вас бажання створити власний інноваційний проект?», (у відсотках)

Розподіл відповідей заступників директора на запитання: «З ким Ви вирішуєте проблеми, які виникають під час упровадження педагогічної інновації?», (у відсотках)

